

CODUL DE ETICĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. - (1) Presentul Cod de Etică (denumit în continuare „Cod”) este elaborat în baza art. 10 și art. 16 din *Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5550/ 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar.*

(2) Codul este aplicabil tuturor persoanelor din sistemul național de învățământ preuniversitar de stat, particular și confesional, responsabile cu instruirea și educația și care, în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (2)-(3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, îndeplinesc funcția de personal didactic de predare, personal didactic auxiliar, personal didactic de conducere, de îndrumare și control și personal didactic asociat în cadrul unităților/instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat, particular și confesional, în inspectoratele școlare și casele corpului didactic, denumite în continuare „personal didactic”, și care au obligația, datoria morală și profesională de a cunoaște, de a respecta și de a aplica prevederile prezentului Cod.

Art. 2. -Codul funcționează ca un sistem de standarde de conduită capabile să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

Art. 3. - Respectarea prevederilor prezentului Cod reprezintă o garanție a creșterii calității și prestigiului învățământului preuniversitar, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) autodisciplinarea personalului didactic, prin asumarea conținutului acestui cod;
- b) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor și funcțiilor personalului didactic;
- c) ameliorarea calitativă a relațiilor dintre actorii educaționali;
- d) eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în mediul educațional preuniversitar;
- e) creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;
- f) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar preuniversitar, inserabile și în spațiul social;
- g) sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor educației.

CAPITOLUL II

VALORI/PRINCIPII ȘI NORME DE CONDUITĂ

Art. 4. - Personalul didactic trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele **valori și principii**:

- a) imparțialitate, independență și obiectivitate;
- b) responsabilitate morală, socială și profesională;
- c) integritate morală și profesională;
- d) confidențialitate;
- e) activitate în interesul public;
- f) respectarea și promovarea interesului superior al educabilului;
- g) respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;
- h) respectarea autonomiei personale;
- i) onestitate și corectitudine intelectuală;
- j) ținută decentă;
- k) respect și toleranță;
- l) autoexigență în exercitarea profesiei;
- m) interes și responsabilitate în raport cu propria formare profesională;
- n) implicarea în democratizarea societății, în creșterea calității activității didactice și a prestigiului unității/instituției de învățământ preuniversitar, precum și a specialității/domeniului în care își desfășoară activitatea;
- o) respingerea conduitelor didactice inadecvate.

Art. 5. - **În relațiile cu educabilii**, personalul didactic are obligația de a cunoaște, respecta și aplica un set de norme de conduită:

a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a educabililor prin:

- a1) supravegherea pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia;
- a2) interzicerea agresiunilor verbale și/sau fizice și a tratamentelor umilitoare/degradante, asupra educabililor;
- a3) asigurarea protecției fiecărui educabil, prin denunțarea formelor de violență verbală/fizică exercitate asupra acestora, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestora, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- a4) combaterea oricăror forme de abuz;
- a5) interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu educabilii;

b) interzicerea oricăror activități care generează corupție:

- b1) fraudarea examenelor;
- b2) solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii de interes privat pentru cadrul didactic, în vederea beneficiarii de către educabili de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;

- b3)traficul de influență și favoritismul;
- b4)interzicerea meditațiilor contra cost, cu proprii educabili, prin constrangere;
- c)asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive;
- d)respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui educabil.

Art.6. - În relația cu părinții/tutorii legali, personalul didactic va respecta și aplica următoarele norme de conduită:

- a) stabilirea unei relații de încredere mutuală, a unei comunicări deschise;
- b) respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială;
- c) personalul didactic nu va impune, în relația cu părinții/tutorii sau susținătorii legali, dobândirea/primirea de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite;
- d) poate recomanda auxiliare curriculare sau materiale didactice, fara a impune achizitionarea lor;

Art. 7. - În relațiile colegiale, personalul didactic va respecta și aplica următoarele norme de conduită:

- a) relațiile profesionale trebuie să se bazeze pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, evitarea denigrării, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială, interzicerea fraudei intelectuale și a plagiatului;
- b) evitarea practicării oricărei forme de discriminare în relațiile cu ceilalți colegi.

Art. 8. - Personalul didactic, care îndeplinește funcții de conducere, de îndrumare și control sau care este membru în structuri de conducere, va respecta și aplica următoarele norme de conduită managerială:

- a) respectarea criteriilor unui management eficient;
- b) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- c) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- d) evaluarea corectă conform atribuțiilor/responsabilităților/sarcinilor de serviciu din fișa postului;
- e) interzicerea oricărei forme de constrângere/abuz din perspectiva funcției deținute;
- f) interzicerea oricărei forme de hărțuire/discriminare a personalului didactic.

Art. 9. - În exercitarea activităților specifice (școlare și extrașcolare), personalului didactic îi este interzis:

- a) să consume substanțe psihotrope, etnobotanice si alcool;
- b) să încurajeze consumul de substanțe psihotrope, etnobotanice si alcool de către educabili;
- c) să organizeze pariuri și jocuri de noroc;

- d) să folosească dotările și baza materială din spațiile de învățământ în vederea obținerii de beneficii financiare personale directe;
- e) să folosească, să producă sau să distribuie materiale obscene sau pornografice scrise, audio ori vizuale;
- f) să organizeze activități care pot pune în pericol vădit siguranța și securitatea educabililor sau a altor persoane aflate în incinta unității/instituției de învățământ.

Art. 10. - **În relația cu instituțiile și reprezentanții comunității locale**, personalul didactic va respecta și aplica următoarele **norme de conduită**:

- a) asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b) responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat în protejarea drepturilor educabilului, atunci când interesul/nevoia de protecție a educabilului impun acest lucru.

CAPITOLUL III

RĂSPUNDERI PRIVIND NERESPECTAREA PREVEDERILOR PREZENTULUI COD

Art. 11.- Orice persoană, participantă/implicată în mod direct sau indirect în activitățile din domeniul educațional preuniversitar, care consideră, în mod întemeiat, prin raportare la prevederile prezentului Cod, că este victima sau martorul unui comportament lipsit de etică profesională din partea unei/unor persoane din cadrul personalului didactic, are dreptul de a sesiza comisia județeană/a municipiului București de etică.

Art. 12.-Procedurile privind funcționarea comisiei județene/a municipiului București de etică, precum și cele privind analizarea și soluționarea încălcării prevederilor Codului, sunt conforme cu prevederile stabilite prin ordin al ministrului educației.

CAPITOLUL IV DISPOZIȚII FINALE

Art. 13. -Prezentul Cod nu se substituie legilor și regulamentelor în vigoare din domeniul educației și nici nu poate contraveni acestora.

Art. 14.- Prin prevederile prezentului Cod, activitățile comisiilor județene de etică/comisiei de etică a municipiului București nu se substituie activităților comisiilor de cercetare disciplinară, constituite la diferite niveluri, conform prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și nici activităților instituțiilor statului abilitate.

Art. 15. -Aprobarea propunerilor de modificare și completare a prevederilor prezentului Cod se face în Consiliul național de etică, cu votul a cel puțin 31 de membri din totalul de 42 de membri, în cadrul întâlnirilor bianuale ale Consiliului național de etică.

Art. 16. -Prezentul Cod se aprobă prin ordin al ministrului educației al M.E.N.C.Ș.